

Софија Стефановић и Јелена Јовановић, *Лабораторија за биоархеологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду*
Маја Миљевић, *Београд*
Саша Живановић, *Београд*

СТАРЧЕВАЧКА ГРУПНА ГРОБНИЦА НА ВИНЧИ ИЛИ МЕСТО НЕОЛИТСКОГ ЗЛОЧИНА?

Током археолошких истраживања на Винчи 1931. године, Милоје Васић открио је групну гробницу која је припадала старчевачкој култури. Васић је сахрану девет одраслих индивидуа окарактерисао као “костурницу са дромосом”, а аутори који су се након њега бавили овим налазом, иако су имали различите ставове о архитектонским карактеристикама гробнице, нису доводили у питање да се ради о групној гробници. Међутим, недавна анализа оргиналне фотодокументације “групне гробнице” која се чува у Археолошкој збирци Филозофског факултета у Београду обављена у Лабораторији за биоархеологију, пружила је сасвим другачију интерпретацију овог налаза. Наиме, за четири индивидуе (гробови 2, 3, 4 и 8) недвосмислено је утврђено да су сахрањене грудима и лицем ка земљи, што поред тога што наравно не одговара старчевачкој погребној пракси, може да указује или на специфичну погребну праксу која до сада у овој културу није забележена или, што је вероватније, на то да су бар када су у питању ове четири индивидуе, у питању или насилне смрти или одређен негативни однос према овим покојницима или пак да је сама локација место злочина. Да се највероватније ради о неолитском месту злочина говори нарочито положај индивидуе из гроба 8 код које су, поред тога што је сахрањена грудима ка земљи, фемури савијени тако да су постављени на леђа, што је положај до којег је морало доћи насилним актом који је врло вероватно подразумевао и везивање. Циљ рада је да се покаже како форензички приступ и самој фотодокументацији може пружити обиље нових података не само о погребној пракси него евентуално може омогућити и откриће праисторијских места злочина.